

EDUKACJA (NIE) DLA KAŻDEGO?

METODY:

metoda podająca – prezentacja, pogadanka, studium przypadku, gra koncepcyjna, burza mózgów

GRUPA DOCELOWA:

studenci kierunków pedagogicznych, np. pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej, pedagogiki ogólnej, również studenci psychologii i nauk o rodzinie

CZAS TRWANIA:

1h 15 min

LICZEBNOŚĆ GRUPY:

12-25

PRZEDSTAWIENIE ZAGADNIENIA:

Każdy człowiek ma prawo do nauki przynajmniej na poziomie podstawowym. Tymczasem szacuje się, że **miliony dzieci** na całym świecie pozbawione są tej szansy – większość z nich to dziewczęta. Połowa tych dzieci to mieszkańcy terenów ogarniętych **konfliktami wojennymi**. Najczęstszymi przyczynami braku dostępu do edukacji jest **brak funduszy** na budowę placówek edukacyjnych, **brak wykwalifikowanej kadry pedagogicznej**, **ubóstwo** rodzin, **duża odległość** szkół od miejsca zamieszkania, **zróżnicowanie etniczne i kulturowe** powodujące dyskryminację lub **brak wiary** w sens edukacji.

W wielu przypadkach dzieci od wczesnych lat zmuszane są do **podejmowania pracy**, co jednocześnie uniemożliwia im rozpoczęcie edukacji. Prawo dostępu do edukacji zakłada nie tylko ilościowe wyeliminowanie problemu, ale przede wszystkim wysoką jakość oferowanego młodym pokoleniom wykształcenia. Brak edukacji przyczynia się do **pogłębiania ubóstwa**, rozpowszechniania **chorób zakaźnych** i wzrostu **analfabetyzmu**, a przede wszystkim może przyczynić się do **wykluczenia** dorosłych i dzieci z życia społecznego.

CEL WARSZTATÓW:

Celem warsztatu jest **uświadomienie znaczenia edukacji** w życiu człowieka i **konsekwencje** braku edukacji oraz braku dostępu do edukacji. Uczestnicy warsztatu poznają teoretyczne i praktyczne wyznaczniki dostępu do edukacji. Za sprawą studium przypadku dowiedzą się na czym polega polityka oświatowa w różnych regionach świata. Udział w grze koncepcyjnej **uświadomi uczestnikom negatywny wpływ nierówności na życie jednostek i społeczeństw**.

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. WPROWADZENIE (10 MIN)

Uczestnicy są przywitani w Parku Edukacji Globalnej „Wioski Świata”, który jest miejscem stworzonym przez wolontariuszy Salezjańskiego Wolontariatu Misyjnego „Młodzi Świata”, którzy po powrocie z różnych zakątków świata chcieli się podzielić swoim doświadczeniem i przedstawić zagadnienia związane z Edukacją Globalną. **Prowadzący pyta uczestników czy wiedzą czym zajmuje się Edukacja Globalna rozeznając się w poziomie wiedzy uczestników. Razem definiują to pojęcie.**

Podkreśla, że edukacja globalna pozwala na poznanie oraz głębsze zrozumienie mechanizmów rządzących współczesnym światem, a do najważniejszych zagadnień tematycznych poruszanych w jej ramach należą między innymi: **równość i sprawiedliwość społeczną, globalne współzależności, ubóstwo i dostęp do żywności, zrównoważony rozwój, prawa człowieka, odpowiedzialną konsumpcję i sprawiedliwy handel, konflikty, dostęp do wody pitnej, edukacji, opieki medycznej.**

Jednakże Edukacja Globalna to nie tylko zdobywanie wiedzy. Jest to przede wszystkim proces kształtowania umiejętności (krytyczne myślenie, formułowanie własnego stanowiska, szacunek dla innych) oraz budowania takich postaw jak rozumienie swojej roli w świecie, poczucie sprawiedliwości społecznej, empatii oraz humanitarności.

Prowadzący wraz z uczestnikami tłumaczy także znaczenie takich określeń jak Globalne Południe i Globalna Północ,

wskazując na kraje które do nich należą. W trakcie zajęć prowadzący będą nawiązywać głównie do problemu dostępu do edukacji w szczególności państwach afrykańskich.

2. DYSKUSJA NA TEMAT EDUKACJI (10 MIN)

Prowadzący prosi uczniów by zastanowili się nad tym jaki wpływ ma nauka na życie człowieka. Zachęca do udziału i moderuje dyskusję.

Pytania pomocnicze:

1. Wyobraź sobie że nigdy nie chodziłeś do szkoły, jak mogłoby wyglądać twoje życie?
2. Co może utrudniać dostęp do edukacji?
3. Czy sam dostęp do edukacji wystarczy?

3. STUDIUM PRZYPADKÓW (10 MIN)

Uczestnicy zostają podzieleni w grupy. Każda z nich dostaje do przeczytania i opracowania po jednym życiorysie (przedstawiającym prawdziwe historie uczniów i nauczycieli z krajów Globalnego Południa) na ich podstawie wspólnie zastanawiają się nad **przeszkodami i szansami w dostępie do efektywnego zdobycia wiedzy.**

Uczestnicy otrzymują karki i markery i wypisują swoje sugestie tworząc mapę myśli. **Po zakończeniu przedstawiają na forum grupy efekty swojej pracy.**

MATERIAŁY:

flipchart, markery, kartki z życiorysami (załącznik nr 1)

4. GRA KONCEPCYJNA - JAK ROZWIĄZAĆ PROBLEM BRAKU EDUKACJI (25 MIN)

Celem gry jest opracowanie przez uczestników **planu projektu**, który miałby ułatwić dostęp do edukacji w sytuacji przypisanej poszczególnym grupom.

MATERIAŁY:

flipchart, markery, Załącznik nr 2

5. PRZEDSTAWIENIE ISTNIEJĄCYCH ROZWIĄZAŃ / PROGRAMÓW POMOCOWYCH (15 MIN)

Prowadzący opisuje działalność placówek salezjańskich. Alternatywnie filmik ukazujący programy prowadzone przez placówki misyjne, których **celem jest zapewnianie edukacji ubogim dzieciom i młodzieży z różnych części świata**.

Na zakończenie pyta uczestników o ich spostrzeżenia dotyczące słabych i mocnych stron przedstawionych działań.

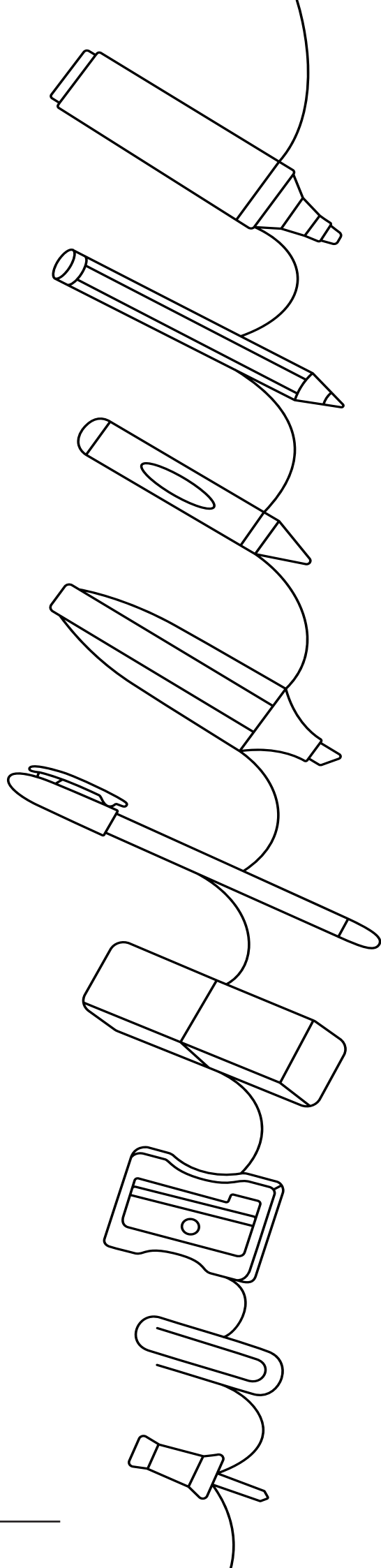
MATERIAŁY:

prezentacja multimedialna lub film

6. PODSUMOWANIE (10 MIN)

Na zakończenie prowadzący pyta uczestników o refleksje i prosi o komentarze do zajęć. Prosi również uczestników o zapisanie na kartkach samoprzylepnych krótkiego komentarz, słowa, zdania, odnoszącego się do zajęć i naklejenie jej na drzwiach wejściowych podczas pożegnania się.

ZAŁĄCZNIK N 1

ELASON

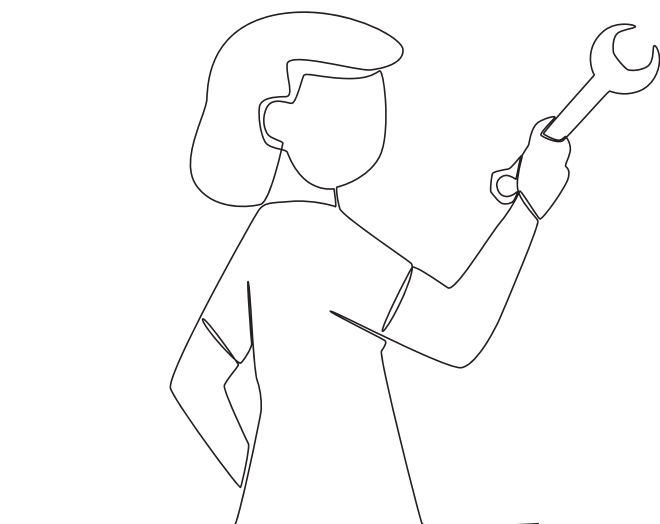
Jak większość młodych w Malawi, stara się wiązać koniec z końcem. Nie jest to łatwe, bo jak wielu Malawijczyków nie ma stałej pracy zarobkowej. Mimo to, cała rodzina polega właśnie na nim. Mając zaledwie 24 lata ma za sobą trudne doświadczenia. Po śmierci taty na niego spadł ciężar opieki nad chorą mamą i utrzymanie czworga rodzeństwa. Konieczność pracy spowodowała, że nie mógł skończyć żadnej szkoły średniej. Z racji tego, że w Malawi nie funkcjonuje opieka społeczna, próba zarabiania na życie jest równoznaczna z walką o przetrwanie.

Elason otrzymał wsparcie zagranicznej organizacji pozarządowej, aby się kształcić i rozpocząć swoją własną działalność. Wybrał szkolenie robienia butów. Dzięki temu obecnie zarabia na życie sprzedając w okolicy ręcznie robione przez siebie sandały. Jednak teraz największym wyzwaniem jest dla Elasona zdobycie maszyny do szycia. Jej zakup pozwoli mu obniżyć koszty produkcji butów. Póki co często musi korzystać ze sprzętu innych krawców.

GENEVIÈVE

Ma 15 lat i jest uczennicą szkoły technicznej w Kamerunie. Uczęszcza do drugiej klasy kursu mechaniki samochodowej. Po rozdaniu świadectw pod koniec roku szkolnego 2021-2022 odbyła miesięczny staż w firmie motoryzacyjnej zlokalizowanej w mieście w której znajduje się jej szkoła. Po odbyciu stażu podjęła decyzję o wyjeździe na wieś, do rodzinnej miejscowości aby spędzić tam czas pomóc w pracach rolniczych – uprawie kukurydzy, manioku i orzeszków ziemnych. Mimo wszystko jest dumna z bycia mechanikiem!

MAREK

Jest misjonarzem w niewielkim mieście na północy Zambii. Jedną z funkcji, którą pełni na co dzień jest bycie dyrektorem miejscowej szkoły stolarskiej. Jest odpowiedzialny za rekrutację uczniów, opiekę nad internatem oraz funkcjonowaniem placówki. To jedyne miejsce w mieście, które umożliwia edukację po szkole średniej i pozwala na dalszy rozwój. Szkołę kończy około 20 młodych mężczyzn rocznie, więc w pobliskiej okolicy miejsca pracy związanej ze stolarstwem szybko zostały wypełnione. Idąc przez miejski market Marek często mija dawnych uczniów sprzedających pomidory lub pracujących przy mieleniu kukurydzy. Brak stażu pracy, środków finansowych na podróż to większego miasta oraz narzędzia umożliwia absolwentom możliwość pracy w zawodzie i dalszy rozwój.

ELOIDE

Pracuje w szkole na Madagaskarze. Dla dzieci kończących tę szkołę jedyna możliwość kontynuowania edukacji w szkołach średnich jest w innych miastach z daleka od domu. Dla zdecydowanej większości uczniów to nieosiągalne przede wszystkim ze względu na koszty internatu i czesnego. Przerwanie edukacji nastoletnich dziewcząt oznacza przymusowe przedwczesne zamążpójście i powrót do utartych schematów. Chciałaby, aby udało się otworzyć w jej miejscowości szkołę średnią, a także internat. Aby dać szansę tym dzieciom, zwłaszcza dziewczętom. W społeczeństwie istnieje tendencja do zniechęcania dziewczynek do edukacji. Chce to cofnąć i zachęcić coraz więcej dziewcząt do zapisania się do szkoły. Utrzymanie szkoły to koszty związane z zatrudnieniem nauczycieli i personelu, remonty bieżące i materiały edukacyjne.

ZAŁĄCZNIK N 2

GRA KONCEPCYJNA - CZY ISTNIEJĄ ROZWIĄZANIA POWYŻSZYCH PROBLEMÓW?

Celem gry jest opracowanie przez uczestników planu projektu, który miałby ułatwić dostęp do edukacji w sytuacji przypisanej poszczególnym grupom.

1. Uczestnicy są podzieleni na grupy (3 lub 4 w zależności od liczebności).
2. Uczestnicy warsztatów, po dyskusji na temat problemów w dostępie do edukacji oraz studium przypadków mają za zadanie wcielić się w rolę lokalnych aktywistów, którzy przedstawiają pomysły jak rozwiązać problemy związane z edukacją w wiejskiej okolicy w Zambii.
3. Zadaniem każdej z grup jest przedstawić pomysł co byłoby najbardziej potrzebne, aby dzieci mogły uzyskać dostęp do efektywnej edukacji, która pomoże im w lepszym starcie w dorosłe życie. Projekt powinien być dobrze przemyślany wraz z wskazaniem źródła pozyskiwania na niego funduszy i ewentualnych trudności
4. Po burzy mózgów w grupach pomysły zostają przedstawione.
5. Po prezentacji wszyscy wspólnie wraz z prowadzącym zastanawiają się nad zaletami projektów ich wadami oraz potencjalnymi trudnościami w ich realizacji i funkcjonowaniu.

